

Scris de newsreporter pe 25 iulie 2021, 14:27

Uniunea Europeana are o problema

Nu, nu alea la care va ganditi voi. Da, stiu, UE are probleme multe. Insa, dincolo de acestea, incepe sa aiba din ce in ce mai mult si o problema de legitimitate. Cuvintul cheie este “colonialism”.

download.jpg

Nu ma refer la actiune. Multi dintre noi stim, ne dam seama sau banuim ca ce face acum centrul dezvoltat al tarilor occidentale bogate cu periferia tarilor est-europene e pur si simplu continuarea politicii de colonialism de pe vremuri. ii zice neo-colonialism. ii zice Wallerstein. ii zice Imperiu. ii zice hegemonie. ii zice in multe feluri.

Nu asta e problema. E un secret à la Polichinelle ca statele occidentale dezvoltate practica politici de extractie pe spinarea noastra.

Nuu. Problema Uniunii Europene e ca slugile, intre timp, au cam inceput sa vocifereze, sa protesteze la adresa acestor politici neo-coloniale.

Vedeti voi, cit timp furia la adresa extractiei de tip colonialist este exprimata pe persoana fizica, de diversi cetateni obisnuiti, asa ca mine, problema e usor de gestionat. Imensului aparat de propaganda ii vine usor sa ne demonizeze, sa ne baneze, sa ne eticheteze si hartuiasca.

Ce te faci, inasa, atunci cind ditamai sefii de stat folosesc in mod constant aceasta acuza la adresa partenerilor lor instititionali?

Sa va dau citate, de-alea cu ghilimele, sa vedeti cum aceasta familie de cuvinte, “colonie”, “colonial”, “colonialism” a ajuns sa fie utilizata din ce in ce mai des in discursurile oficiale ale liderilor tarilor post-comuniste din estul Europei.

Viktor Orbán, premierul Ungariei si presedintele principalului partid maghiar, 2 iulie 2021. “E o abordare coloniala. Pur si simplu nu se gandesc la ce pot si ce nu pot spune despre o alta natiune si despre legile altor tari”. “Ungurii nu se vor supune niciodata dictatelor straine”. Se referea la maniera in care conducatorii Olandei gasisera de cuvinta sa-l traga de urechi pentru politicile

sale anti-LGBT.

Janez Janša, premierul Sloveniei, 2 iulie 2021. "Slovenia nu este o colonie, nu este un stat de mana a doua". Tot ca reactie a unei urecheli superioare venite dinspre superiorii deontologi de la conducerea UE, de data aceasta Frans Timmermans, vicepresedintele Comisiei Europene. Declaratia sa e cu atit mai semnificativa, cu cit e facuta in momentul in care Slovenia tocmai preluase presedintia semestriala a Consiliului Uniunii Europene.

Jarosław Kaczyński, vicepremierul Poloniei și presedintele principalului partid polonez, 25 octombrie 2020: "Avem de-a face cu o incercare de a ne priva de suveranitate, chiar și in domeniul culturii. Polonia, cind a decis sa se alature Uniunii Europene, nu a fost de acord sa fie colonia nimanui".

Hooopa. Deja trei lideri de tari est-europene post-comuniste fac aproximativ aceleasi declaratii. Uniunea Europeana ne trateaza drept colonii, nu drept parteneri cu drepturi egale.

Aceste declaratii sint cu atit mai importante, cu cit ele vin dinspre niste tari care stiu prea bine ce inseamna sa fii colonie, avind o trista istorie recenta in aceasta privinta. Nu numai ca au fost pina recent coloniile imperiului sovietic, controlate cu tancurile timp de aproape cincizeci de ani. Dar inainte de asta gustasera secole la rind și din deliciale colonialismului habsburgic.

Deci au experienta in acest domeniu. stiu ce inseamna experienta coloniala. stiu sa recunoasca semnele prin care unii puternici se poarta ca niste slugi cu cei slabi.

Orice imperiu sta frumos pe picioare cit timp supusii nu fac scandal prea tare. Cind slugile incep sa fie nemulumite, apar problemele.

Doar in vremurile noastre recente, avem exemplul a trei imperii care ne-au afectat direct și care au fost din ce in ce mai slabite de catre miscarile de nemulumire ale supusilor care n-au mai vrut sa fie supusi. Imperiul otoman asa a patit-o. Uriasul cu picioare de lut. Imediat dupa el, imperiul habsburgic. La aproape un secol dupa, imperiul sovietic.

Toate aceste trei imperii s-au confruntat cu nemulumiri din ce in ce mai puternice din partea vasalilor, a tarilor de la periferie care nu mai acceptau relatia asimetrica dintre centrul bogat și guberniile de extractie de plus-valoare. Toate aceste imperii s-au confruntat cu miscari de autonomie, de independenta. Care in cele din urma au dus la destramarea respectivelor imperii. Procese istorice de lunga durata, dar ireversibile.

Mai mult de-atit. Toate aceste miscari de independenta din partea vasalilor in ultimele doua sute de ani s-au bucurat in mod constant in istoriografia oficiala de un loc privilegiat. Sint date drept exemple de onoare, de cutezanta și de forta. Nu doar in istoriografia lor nationala, ci și in narativele oficiale ale tarilor mari.

Grecii. Bulgarii. Romanii. Ungurii. Cehii. Polonezii. Toate tarile din Europa Centrala și de Est s-au ridicat la un moment dat impotriva behemotilor care le stapineau și le exploatau. și pentru asta au primit ovatii din partea restului lumii. Cutezanta lor le-a fost cintata in versuri și data drept exemplu generatiilor urmatoare.

N-am auzit pina acum exemplu de lucrare ori de manual de istorie care sa prezinte de maniera negativa miscarea de independenta a Greciei ori a Romaniei din secolul 19, rascoala din 1956 a ungarilor sau miscarea de rezistenta sindicala Solidarność a polonezilor din anii '80.

Ei bine, exact asta incepe sa se intimple, incet-incet, din nou in aceasta parte de lume. Coloniile sint din ce in ce mai nemulumite de hegemon. și incep sa se semeteasca. și sa puna la indoiala dreptul imperiului de a le hotari soarta, de a le exploata resursele, de a-i conduce prin dictate arbitrare.

Nu spun ca vor reusi din prima. Nu spun ca va fi un proces simplu. Nici pentru greci n-a fost usor, acum doua sute de ani. Nici pentru romani, acum o suta de ani. Nici pentru unguri, in 1956. Nici

pentru polonezi, ori de cite ori au fost tavaliti de nemti sau de rusi.

Ce vreau sa spun este ca istoria este de partea acestui tip de atitudine. Pe termen lung, istoric natiunile au dreptate in fata imperiului.

si imperiile intotdeauna, dar intotdeauna pier. Mai devreme sau mai tirziu.

Doar Romania prefera in mod entuziast statutul de sluga. si la nivel de popor. si la nivel de administratie oficiala. Ce sa-i faci: asta e. Mai mult nu se poate. Capul plecat sabia nu-l taie. Ghinion.

Mirel Palada

ADRESA: <http://crct.ro/nyaS>